

FAKULTET ZA DRŽAVNE
I EVROPSKE STUDIJE
FDES
P O D G O R I C A

ODLUKA

O KORIŠĆENJU SOFTVERA ZA UTVRĐIVANJE PLAGIJATA

Podgorica, mart 2019. godine

Na osnovu člana 78 Zakona o visokom obrazovanju („Sl. list CG“, br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17 i 55/18), člana 29 i 89 Statuta Fakulteta za državne i evropske studije iz Podgorice, Nastavno naučno vijeće Fakulteta, na sjednici održanoj dana 25. marta 2019 godine, donosi

ODLUKU

O KORIŠĆENJU SOFTVERA ZA UTVRĐIVANJE PLAGIJATA

I - OPŠTE ODREDBE

1. Predmet

Član 1

Ovom odlukom uređuje se način korišćenja *iThenticate* softvera za utvrđivanje plagijata, definiše evaluaciju primjenjenih metoda na opseg i kategorije publikacija, odnosno dokumenata koji su predmet kontrole, kao i lica na koja se ova odluka odnosi.

2. Cilj

Član 2

Vodeći računa o opštem dobru i očuvanju integriteta akademske zajednice, Fakultet za državne i evropske studije (u daljem tekstu: Fakultet), kao naučno – obrazovna ustanova, sprovodi redovne provjere originalnosti završnih radova, publikacija koje izdaje u okviru svoje djelatnosti.

Osnovni cilj sprovođenja ovih provjera je sprečavanje akademskog plagijarizma na Fakultetu. Cilj je utvrditi da li je i u kojoj mjeri publikacija, odnosno autorsko djelo originalan rad i koliko su poštovana pravila citiranja, navođenja izvora.

3. Vrsta plagijata

Član 3

Plagijat je svako preuzimanje autorizovanog rada ili materijala bez označavanja da se radi o tuđem autorskom dijelu ili dijelu tog dijela, kao i sprovođenje druge radnje predstavljajući ga kao svoje autentično djelo.

Član 4

Vrste plagijate, u smislu ove odluke su:

- Kopiranje – odnosi se na preuzimanje, odnosno korišćenje istog ili slučnog sadržaja, teksta, paragrafa ili djela paragrafa, ideje, metode i tome slično, bez korišćenja navodnika ili izvora iz kojeg je preuzeto;

- Autoplagijat – odnosi se na korišćenje ranije publikovanog djela (djelimično ili u cjelini) od strane istog autora bez adekvatnog navođenja istog.

Član 5

Ova odluka primjenjuje se na:

1. akademsko osoblje i lica sa naučnim i istraživačkim zvanjima, kao i na zaposlene na Fakultetu;
2. studente Fakulteta.

Član 6

Ova odluka može se primjenjivati na sljedeće publikacije, odnosno autorska djela:

1. publikacije koje izdaje Fakultet van i u okviru izdavačke djelatnosti;
2. završne radove koji se realizuju na Fakultetu;
3. ostala dokumenta po potrebi.

II – NAČIN I POSTUPAK PROVJERE

1. Metode

Član 7

U postupku provjere primjenjuje se automatizovana provjera autorskih radova, dostavljenih u elektronskom obliku, korišćenjem licenciranog softvera za detekciju plagijata *iThenticate*, čiju licencu posjeduje Fakultet izdatu od strane Ministarstva prosvjete Crne Gore.

2. Evaluacija rezultata primjene metode

Član 8

Provjere uključuju:

1. citate pod navodnicima;
2. bibliografije;
3. fraze;
4. podudaranje do 10% riječi;
5. sličnost manju od 5%;
6. opšte prihvaćene pojmove i koncepte.

Rezultat primjene metode za provjeru plagijata je pozitivan ako postoje elementi koji se mogu tumačiti kao plagijat.

Indikatori pozitivnog rezultata su:

- Za završne radove:

- ako postoji više od 30% sličnosti između završnog rada kandidata i autorskih radova drugih autora, a nisu bavedeni kao izvori;
 - ako kandidat ne navodi jasno djelove sopstvenih naučnih radova u završnom radu;
 - ako je preuzet bilo koji segment metode, ideje i slično koji je preuzet, a da nije citirano originalno djelo u kome su metode, ideja i drugi uvršteni.
- Za publikacije:
- ako postoji bilo koji dio teksta koji je direktno preuzet od drugih autora bez navodnika i originalnog izvora;
 - ako postoji bilo koji segment metode, ideje i slično preuzet, a da nije citirano djelo u kome su metode, ideja uvršteni.
 - ako postoji više od 30% sličnosti sa nekim autorskim djelom, a da izvor nije citiran.

Navedene procentualne vrijednosti u skladu sa ovim članom procjenjuje seoftver za detekciju plagijata *iThenticate*.

3. Nadležna tijela za evaluaciju

Član 9

Evaluacija autorskih radova korišćenjem metoda definisanih članom 8 ove odluke, vrši nadležno stručno tijelo na Fakultetu, i to:

- za završne radove Nastavno-naučno Vijeće, kojem se dostavlja elektronski oblik završnog rada, koji vrši provjeru. Uz završni rad dostavljaju se i naučni radovi kandidata na kojima je zasnovana teza rada.
- za publikacije Uređivački odbor Fakulteta, kojem se dostavlja elektronski oblik naučnog rada.

4. Postupak provjere

Član 10

Ukoliko se evaluacija autorskih radova, a korišćenjem metode definisane članom 8 ove odluke, utvrdi da ima elemenata koji bi se mogli tumačiti kao plagijat, Dekan Fakulteta će formirati komisiju iz reda lica sa akademskim ili naučnim zvanjem u sastavu od tri člana. Članovi komisije ne mogu biti lica koja su prethodno napisala pozitivnu recenziju, dala pozitivno mišljenje ili mentori i članovi komisije za ocjenu završnog rada, kao ni ostali potpisnici zvaničnih izvještaja.

Zadatak komisije je da prikupi podatke, sprovedu analizu da li su rezultati evaluacije relevantni za konkretne slučajeve i rezultat provjere dostavlja tijelima koja su zadužena za evaluaciju. Po potrebi, komisija može organizovati sastanak sa autorom, mentorom završnog rada ili drugim licima koja su učestvovala u pripremi zvaničnog izvještaja, radi dobijanja dodatnih obrazloženja.

Komisija može zatražiti i mišljenja od drugih stručnih lica ili tijela iz odgovarajuće naučne oblasti.

Komisija je dužna da sugeriše ispravljanje nepravilnosti koje definiše član 8 ove odluke, a uočenih primjenom softvera *iThenticate* na konkretnom dokumentu, u roku od 30 dana od dana kada su uočene nepravilnosti.

Kandidat je dužan da koriguje sporne djelove u roku od 30 dana od dana dostavljanja sugestija od strane komisije.

Ukoliko korišćenjem softvera za utvrđivanje plagijata bude potvrđeno da lice čije se autorsko djelo provjerava nije korigovalo sporne djelove, komisija na osnovu prikupljenih dokaza u prethodnom postupku priprema mišljenje za Dekana, odnosno rukovodioce organizacionih jedinica.

III - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 11

Ova odluka primjenjuje se na postupke sticanja diplome određenog nivoa studija na Fakultetu, kao i na postupke objavljivanja publikacija u okviru izdavačke djelatnosti Fakulteta, uključujući i postupke započete prije stupanja na snagu ove odluke u kojima nije donijeta konačna odluka.

Član 12

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Fakulteta.

Predsjednik Nastavno naučnog vijeća

Prof. dr Đorđije Blažić